

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 341 ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁਆ, ਜੇ. ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਈ ਡੀ ਦੁਆ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੇਸਰਸ ਡਾਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮੈਂਟ ਐਲ ਟੀ ਡੀ., - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।— ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ Act (1947 ਦਾ X IV)— S.10— ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ— ਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਾਂ ਜੋੜ ਕੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ— ਜਨਰਲ ਕਲੈਜ਼ Act (1 of 1898) — S. 21.— ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ -ਦੂਜੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ- ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਦਿ, ਜਨਰਲ ਕਲੈਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨਾ। ਜਨਰਲ ਕਲੈਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਮੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 'ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ' ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 10, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. ਰਾਜ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਧੂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਰੂਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਵੱਲੋਂ 23 ਫਰਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ, ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 24 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਸਰਟੀਓਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ, 1964 ਅਤੇ 10 ਅਗਸਤ, 1964 ਅਤੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਆਨੰਦ ਪੀ ਅਰਕਸ਼ ਅਤੇ ਐਸ ਕੇ ਜੈਨ, ਵਕੀਲ।

ਏ . ਐੱਮ. ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.—ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੈਸਰਸ ਡਾਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮਿੰਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ—ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਡਾਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮਿੰਟ ਫੈਕਟਰੀ ਮੇਨਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4), ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੇਨਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (ii) ਸੀਮਿੰਟ ਫੈਕਟਰੀ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 5), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਸੀਮਿੰਟ ਉਦਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 6), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਘ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੈ। 16 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ, ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਚਨਚੇਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਦਸੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਪੱਤਰ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'V' ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਿਤੀ 16 ਮਈ, 1964 (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ 'II' ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਪੀ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਘ ਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਮੰਗ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 2(k) - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਗ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਵੀ 28 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਆਰ.ਆਈ.' ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਮੰਗ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਦੋਵੇਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ,

ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ, 1963। ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ: -

ਮੰਗ ਨੰ.1.

ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੰਗ 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੰਗ ਨੰਬਰ 2-

ਬਰੇਕ ਸਿਸਟਮ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰੇਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। "

26 ਜੂਨ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ III), ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) (d) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਡਾਲਮੀਆ ਦਾਦਰੀ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਮਿਟਡ, ਚਰਖੀ ਦਾਦਰੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ;

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗਵਰਨਰ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਮਝਦਾ ਹੈ; ਹੁਣ, ਇਸਲਈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ, ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ:-

1) ਕੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ - ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ - ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

2) ਕੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ?

(3) ਕੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਬਾਰਦਾਨੇ ਵਿੱਚ ਠੇਕਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਰੋਲ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੀਮਿੰਟ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਉਜਰਤ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨਾਲ?

4) ਕੀ 1 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹੈ? ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

(ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਏ' ਤੋਂ 'ਡੀ' - ਮੰਗ ਨੰਬਰ 1, 2, 3 ਅਤੇ 4 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ, 1964, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ, ਵਿਖੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ, ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏ 'ਸ਼ੁੱਧੀ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 1964, (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਅਨੁਬੰਧ 'IV' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ), ਆਪਰੇਟਿਵ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਰਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 229-3-ਲੈਬ.-IN-64/12620,

ਮਿਤੀ 26

ਜੂਨ, 1964, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਅਸਧਾਰਨ, ਮਿਤੀ 26 ਜੂਨ, 1964 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ 43 ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। 95 ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 43 ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਰਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 28 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1)(c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਰੋਹਤਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 35 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'V' ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੀਸਰੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਰੋਹਤਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਵਿਗਾੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 17 ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਨ।, ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਰੋਹਤਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 23 ਫਰਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ (ਦੁਆ ਜੇ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੀਜੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 17 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਦੁਆ ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕੋ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਵਕੀਲ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ

ਜੱਜ ਕੇਸਰਮ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੂਜੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਰਫ 10 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਕੋਰੀਜ਼ੈਂਡਮ' ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ 95 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 43 ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26 ਜੂਨ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੇਕਚਰ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਮਲਾ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 10(5) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ 43 ਵਰਕਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ। ਅਸਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 26 ਜੂਨ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲਿਸਟ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ 43 ਵਰਕਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਣਗੌਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਰੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ 43 ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਜਾਂ ਨਵੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ੁਧ ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਤਸੱਲੀ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ " ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ।

1) 1963 (1) ਐਲਐਲ ਜੇ. 169.

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ; ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਗਈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਛੀਨਾ।, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਲੇਬਰ ਵਿਭਾਗ, ਜਿਸ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਇਪਗਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਖਦਸ਼ੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਪਗਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 43 ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2), ਪਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਓਵਰ-ਰੋਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਪੰਜਾਬ 255.

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੁਲੀ (3)। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਆਮ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ, ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ, ਸੋਧਣ, ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਕੇਸ ਜੋ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਿੰਧੂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਛੱਡਣਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਆ ਅਸਟੇਟ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (4) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੁਲੀ) (3), ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੂਲ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸਨੇ ਮੂਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 1018

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਪਾਗਲ. 45.

ਸੈਕਸ਼ਨ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤੰਗ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਅਸਟੇਟ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (4) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਰੂਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਚਾਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਹ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕੇਸੋਰਾਮ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੂਜੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਬੀ.ਐਨ. ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਵਾਲਾ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਨਾਮ, ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁੱਧੀਜੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਾਮ ਵੀ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ। ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

'ਬੀ'। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸ਼ੁਧਤਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਵੇਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਰਾਂ ਕਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਧਾਈ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਨਾਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ-

"ਜੇਕਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤਰੁਟੀ ਹੈ (ਅਤੇ ਸੁਪਰ-ਸੈਸ਼ਨ, ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ), ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਲਟ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(5) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਟੀਨਟੀਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ੁਧਤਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15(iv) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਡੇਲੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਨਾਮ ਡੇਲੀ ਨਿਊਜ਼ (5) ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

"ਆਰਟੀਕਲ 166 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਦਵਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੀ.ਕੇ. ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ-

"ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ..... ਜਦਕਿ ਧਾਰਾ (1) ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਧਾਰਾ (2) ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਏ.ਪੀ. 556

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐਸ.ਸੀ. 181.

ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਇਹ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇਗਾ, ਉਚਿਤ ਮੋਡ ਸੀ ਸਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ, ਇਸ ਲਈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 (iv) ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ।

ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਮੋਹਨ ਸੂਰੀ ਨੇ ਰਿਵਰਸ ਸਟੀਮ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾਨਾਥ ਹਜ਼ਾਰੀਬਾ (7) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਅਸਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ

7) ਏ .ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਅਸਾਮ 39

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਮੁੱਦਾ ਜੋੜ ਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਜੂ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੀ.ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ--

ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਦੀ *ਦੂਸਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਝਗੜਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮਿਤੀ 4 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 11 ਅਗਸਤ, 1956 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਇਹ ਮੁਅੱਤਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੁਲੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (8) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ..... ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ^ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ..... ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ..... ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ (ਐਸ. ਕੇ. ਦਾਸ, ਸੀ. ਜੇ., ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ) ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ

(8) ਏ .ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਪੈਟ. 449

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ. ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।.....

ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ..... ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 10 ਤੋਂ ਹੀ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਧਿਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਿੰਧੂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਰਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਵੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੰਦਰਭ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਖੁਦ ਜਨਰਲ ਕਲੌਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਰੂਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਅਸਟੇਟ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਮਦਰਾਸ (4) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ...

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੂਰੀ, ਫਿਰ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਅਸਟੇਟ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ (4) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੂਪ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਰੂਪ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਖੇਤਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (9) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਦਯੋਗ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿ

"ਸੰਬੰਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, 'ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਹੈ....."

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਬੰਬੀ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਬਨਾਮ ਬੰਬੀ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (10), ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨੰਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (11) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੰਬਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੀ। bv ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਆਈਟਮ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ

(9) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ. 676.

(10) 1963 (1) ਐਮ.ਐਲ.ਜੇ. 33.

(11) (1961) 2 ਐਲ.ਐਲ.ਜੇ. 732.

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਿੱਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ (ਚੀਨਾਨੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਮੋਡੀ, ਜੇ.) ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚਲੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਬਾਵ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ. 26 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਪੁਨੀਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 43 ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੂਲ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ 43 ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਲ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਧਾਰਾ 10. ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ +ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਰੀਸੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ 1 v ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੈਂਕਟਰਮਾ ਐਵਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਆ ਅਸਟੇਟ ਲੇਬਰ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ ਓਰਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ 14), ਜਾਂ ਬੀਵੀ ਸਰਿਓ ਪ੍ਰਸਾਦ। ਸੀ ਜੇ., ਇਨ ਰਿਵਰਜ਼ ਸਟੀਮ ਨੇਵੀਏਸ਼ਨ ਕਾਮਵੈਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾਨਾਥ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ 17)। ਨਹੀਂ; ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ. ਕੇਸੇਰਾਮ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ

v. ਦੂਜੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ (1)। ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੁਲੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (8) ਵਿੱਚ ਐਸ.ਕੇ. ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ "21 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੋਧ, ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,—ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੁਲੀ (3)। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਮੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ

ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ' ਅਤੇ 'ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ' ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਖੇਤਾਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (9) ਵਿੱਚ, ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 18-ਏ, ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੋਧ ਹੁਕਮ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਹੈ

ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ "ਪਾਸ" ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਪਲੇਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਡੀ.ਐਨ. ਗਾਂਗੂਲੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 10, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਆਰਡਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।, ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਾਧੂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਰੂਪ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਦੇ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਜ਼ ਸਰੂਪ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਅਗਸਤ, 1964 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ 'IV') ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 43 ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਬਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Varun Taneja
Record Clerk